

Καραγκιόζης:

Λαϊκό θέατρο σκιών που πήρε την ονομασία του από τον κεντρικό ήρωά του. Το είδος, τουρκικής προέλευσης, έπειτα από την εισαγωγή του στην Ελλάδα κατά τους μεταεπαναστατικούς χρόνους, εξελίχθηκε και προσέλαβε Ελληνικό χαρακτήρα.

Οι φιγούρες αρχικά από τενεκέ, φιλοτεχνήθηκαν αργότερα από χαρτόνι, ενώ από το 1923 γενικεύτηκε η χρήση του δέρματος.

Άρχισε να παρακμάζει μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο.

Ο κύριος ήρωάς του, άσχημος και καμπούρης, φτωχός και άνεργος, σαρκαστής των πάντων, ξεγελά τους γύρω του για να επιβιώσει, με αποτέλεσμα να ξυλοκοπείται και να επιστρέφει στην καλύβα του εξίσου πεινασμένος.

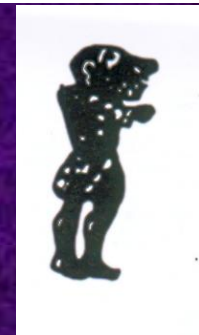
Την οικογένειά του την αποτελούν η γυναίκα του Αγλαΐα και τα παιδιά τους (Κολλητήρης, Κοπρίτης, Μπιριγκόκος). Εκτός από τον Καραγκιόζη, κύρια πρόσωπα του θεάτρου είναι ο Χατζηαβάτης, ο Μπαρπαγιώργος ο Σιορ- Διονύσης, ο Μορφονιός, ο Εβραίος, ο Μπέης ή Πασάς κ.ά..

Το όνομα του Καραγκιόζη, ιδιαίτερα οικείο, καθιερώθηκε σε φράσεις όπως:

η καλύβα /η παράγκα του Καραγκιόζη (ειρων. για σπίτι φτωχικό , ακατάστατο, με ετερόκλητα στοιχεία), ο γάμος του Καραγκιόζη (για κατάσταση κωμική, γελοία) ή ρίχνω στο γάμο του Καραγκιόζη (πυροβολώ χωρίς να στοχεύω κάπου, όπου τύχει).

Με την λέξη καραγκιοζ(ι)λίκι, χαρακτηρίζουμε μια πράξη ή συμπεριφορά, γελοία.

(πληρ. από το εικονογραφημένο λεξικό Larousse)

Εκτός από τη φιγούρα του Καραγκιόζη, αυτές είναι κάποιες από όσες μπορούμε να βρούμε σε παραστάσεις του

Περί φιγούρας...

Πρέπει να φτιάξω την Περσεφόνη
Σκέφτομαι τη γιαγιά μου που άμα ήθελε
να κοροϊδέψει τη γειτόνισσα – όταν εκείνη
ήθελε να φανεί κάπως όμορφη – την αποκαλούσε
μωρή Περσεφόνη!

Η γειτόνισσα ήταν αδύνατη, κινητική
λίγο νευρική, με απότομα κρεσσέντα ζωηρότητας
στην έκφραση.

.....

Ξέρω ότι πρέπει να της βάλω κέρατα
πάνω στο κεφάλι
από τον Καραγκιοζοπαίχτη
και μ' αρέσει που θα κάνω μια γυναικεία
μορφή, γιατί τις περισσότερες φορές
σχεδιάζω αντρικές φιγούρες.
Μολύβι, σβηστήρα και λευκό χαρτί...
Η Περσεφόνη είναι θεότητα, μισό χρόνο
κάτω απ' τη γη μισό πάνω.
Τι θα φοράει, πως θα είναι τα χέρια.
Σβήνω, γράφω.
Πως τα μαλλιά.
Είναι κάτω απ' τη γη σαν το σπόρο.
Τα μαλλιά της θα είναι έτοιμα να ξεδιπλωθούν.
Τα χέρια της σε σχήμα λουλουδιού
που αρχίζει να σκάζει.
Και το κορμί ακόμα μαζεμένο.
Και το πρόσωπο...
καμιά φορά γράφει το χέρι μόνο του.

Γιαννοπούλου Γιωργία – Σκηνογράφος

Να πως σκέφτεται ο δημιουργός για το σχεδιασμό μιας νέας φιγούρας

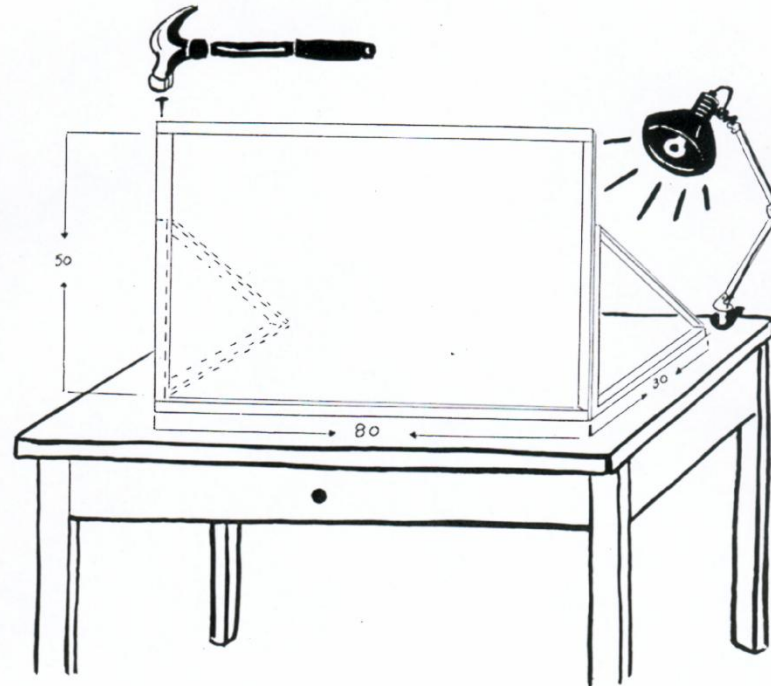
ΠΩΣ ΝΑ ΣΤΗΣΕΙΣ ΤΟΝ ΜΠΕΡΝΤΕ

Τι υλικά χρειάζεσαι:

2 ξύλινα καδρόνια 2 εκ. X 2 εκ. πάχος X 50 εκ. μήκος.
2 ξύλινα καδρόνια 2 εκ. X 2 εκ. πάχος X 80 εκ. μήκος.
2 ξύλινα ορθογώνια τρίγωνα πλευράς 30 εκ.
ύφασμα λευκό 60 εκ. φάρδος X 1.00 μ. μήκος.
καρφιά, σφυρί

Καρφώνεις τα καδρόνια όπως βλέπεις στο σχέδιο και φτιάχνεις μια παραλληλόγραμμη κορνίζα. Πάνω στο πλαίσιο της κορνίζας τεντώνεις και καρφώνεις το πανί. Στις δύο άκρες της κορνίζας καρφώνεις τα δύο τρίγωνα έτσι ώστε ο μπερντέ σου να σταθεί όρθιος. Μπορείς να τοποθετήσεις τον έτοιμο μπερντέ πάνω σε ένα τραπέζι. Πίσω από τον μπερντέ τοποθετείς δυνατά φώτα που να φωτίζουν προς το κοινό σου, χτυπάς το κουδουνάκι και η παράσταση αρχίζει...

**Πως θα στήσω
το «Μπερντέ».**

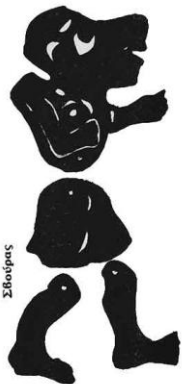

Τα μέρη της φιγούρας του Καραγκιόζη

Οι δύο κόσμοι: η «παράγκα» και το «Σαράι»

αβάντε μαέστρο έναν καλαματιανό
κυρίες, κύριοι και αγαπητά μου παιδιά, η παράστασή μας
"ο καραγκιόζης φούρναρης"

έλαβε τέλος
γειά σας, γειά σας